

Antropologie občanské společnosti II
Bi2221 a Bi2221c

**9. Problematika „zdraví“ v občanské
společnosti.**

Mgr. Alena Řiháková
Ústav antropologie PřF MU
jaro 2009

alkari@centrum.cz

Zdraví

zdraví (WHO): stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody, a nejen nepřítomnost nemoci nebo vady.

- **Duševní zdraví** (někdy se uvádí i termín „psychologické zdraví“) zahrnuje i emocionální zdraví, vztahuje se k intelektuálním schopnostem a k subjektivnímu hodnocení vlastního zdravotního stavu.
- **Tělesné zdraví** se obvykle dává do souvislosti s nepřítomností nemoci nebo vady. Znamená udržení fyziologických funkcí orgánů a biologickou integritu jedince jako celku.
- **Sociální zdraví** se týká schopností navazovat sociální kontakty, rozvíjet uspokojivé mezilidské vztahy a zvládat sociální role.
- Pojem humánní, sociální i individuální – jeho ochrana, posílení a rozvoj přesahuje tradiční doménu zdravotnických služeb

- Definice s obecnější platností:
- Zdraví je potenciál vlastností (schopností) člověka vyrovnat se s nároky (působením) vnitřního a zevního prostředí bez narušení životních funkcí
- Zdraví je relativně optimální stav tělesné, duševní a sociální pohody při zachování všech životních funkcí, společenských rolí a schopnosti organismu přizpůsobit se měnícím se podmínkám prostředí. Tato operační definice má tři základní složky: (a) tělesnou a psychosociální integritu navozující stav optimální pohody, (b) nenarušenost životních funkcí a společenských rolí, (c) adaptabilitu, tj. přizpůsobivost ve smyslu fyziologické a sociální rovnováhy.

Zdraví – NNO v ČR, příklady

- **SDRUŽENÍ PRO KOMPLEXNÍ PÉČI PŘI DĚTSKÉ MOZKOVÉ OBRNĚ (SDMO)**
- <http://dmoinfo.cz/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=8>
- Sdružuje postižené dětskou mozkovou obrnou (DMO), příslušníky jejich rodin, odborníky specializované v některé z oblastí DMO i občany mimo uvedené kategorie na základě rovnoprávných partnerských vztahů k činnostem ve prospěch postižených a ohrožených DMO.
- Plní přitom následující **cíle**:
- Zřizovat nezisková zařízení ke komplexní, individuálně diferencované péči o děti, mládež a dospělé ohrožené a postižené dětskou mozkovou obrnou, případně zakládat nadace k plnění humanitárních cílů těchto zařízení.
- Sledovat stav poznatků lékařských, psychologických, pedagogických, sociálních a dalších oborů o příčinách, projevech a možnostech prevence a rehabilitace DMO a šířit tyto poznatky v odborné i laické veřejnosti.
- Poskytovat pomoc rodinám postižených, především při získávání potřebných informací o možnostech péče o jejich postižené příslušníky.
- Vyvíjet svépomocné aktivity na pomoc postiženým DMO a jejich rodinám.
- Spolupracovat s organizacemi zaměřenými na DMO u nás i v zahraničí.

- 1. Služby prvního okruhu spočívají v tom, že poskytujeme lidem s DMO **příležitost k získávání sociálních dovedností přípravou na zaměstnání, rozvíjením tvořivosti s prvky arteterapie a formou klubové činnosti ve fotodílně**. Zaměstnáváme lidi s DMO. Sesterským organizacím nabízíme možnosti spolupráce, účastníme se připomínkování věcných záměrů zákonů, týkajících se lidí se zdravotním postižením. Ve spolupráci s dalšími občanskými sdruženími usilujeme integrovat činnosti resortů, zejména v otázkách, jež řeší některou ze stránek života občanů s DMO.
- 2. Služby druhého okruhu jsou dosud poskytovány formou **specializovaného poradenství**, zaměřeného na vedení **edukační rehabilitace ambulantně** i v domácím prostředí. Od poloviny roku 2006 budou poskytovány formou léčebné rehabilitace ve Středisku ucelené rehabilitace, jež vznikne v Klimentské ulici č. 9 v Praze 1.
- 3. Služby třetího okruhu jsou zaměřeny na **poradenství** v problematice DMO (poskytované též odborníkům, pracujícím s lidmi s DMO – sekundární cílová skupina), ve vyhledávání a šíření informací o DMO ve spolupráci se špičkovými odborníky, dlouhodobě pracujícími v této oblasti.
- 4. Služby čtvrtého okruhu poskytujeme rodinám s dítětem ohroženým v motorickém vývoji. Je to **ambulantní odborné poradenství** k problematice nestandardního motorického vývoje v raném období a v dětství. Služby rané péče v terénu. poskytujeme podle možností personálního zajištění, jež je ovlivněného podfinancováním této oblasti v rámci SDMO.
- <http://dmoinfo.cz/gallery/>

Zdraví – NNO v ČR, příklady

- **Občanské sdružení Anabell**
- **<http://www.anabell.cz/>**
- nabízí pomoc a podporu osobám, postiženým i ohroženým poruchami příjmu potravy hledat a nalézat východiska k řešení problémů, spojených s neplnohodnotným nebo nevhodným stravováním.
- Brno: Klientské centrum: sociální služby:
- Sociální poradenství
Poradna Anabell – vstupní pohovor.
Psychologická poradna – individuální konzultace.
Internetové poradenství.
- Telefonická krizová pomoc (Linka Anabell).

- fakultativní služby (za úhradu)
- Korespondenční kurz.
- Klub Anabell – volnočasová skupinová aktivita.

- Psychoterapeutické centrum:
 - Psychologické poradenství a psychoterapie.
 - Psychoterapeutická ambulance pro dlouhodobou terapii poruch příjmu potravy (nestátní zdravotnické zařízení).
 - Nutriční terapie.

- Ediční a edukační centrum

- Centrum pro zdraví a prevenci nemocí

Zdraví – NNO v zahraničí, příklady

Shanghai Bo Ai Children's Rehabilitation Centre 中文

www.boaikids.com

- Vzdělávání, rehabilitace a vybavení pro děti s DMO, autismem a jinými nemocemi.
- Shanghai's first non-governmental organization (NGO): 1996

Our Center's Cerebral Palsy Rehabilitation Resources

The Centre possesses the following resources:

- Physical therapy training room
- Speech therapy room
- Music therapy room
- Massage therapy room
- Sensory integration training room
- Individual skills training room
- Attention training room
- Computer room
- Classrooms
- School Van
- Outdoor Playground

Zdraví – NNO v zahraničí, příklady

A CENTRE FOR EATING DISORDERS, HEALTH, AND WELLNESS

BULIMIA **A**NOREXIA **N**ERVOSA **A**SSOCIATION

2109 OTTAWA STREET, SUITE 400, WINDSOR, ON N8Y 1R8 TEL: (519) 969-2112 FAX: (519) 969-0227 EMAIL: INFO@BANA.CA

- <http://www.bana.ca/>
 - Sekce shop!
 - **Programy pro děti a adolescenty**
 - **Psycho-education: New Directions Jr. (ages 12-14):** This group's emphasis is on body images, self-esteem, nutrition and effective communication skills.
 - The parents of the adolescents enrolled in the Psycho-education groups must attend Concurrent Parent Group to provide caregivers with support, education and skills to help in their child's recovery.
 - **Psycho-education: New Directions Sr. (ages 14-17):** This group's emphasis is on body image, self-esteem, nutrition, the physical effects of eating disorders and the development of healthy lifestyles.
- The parents of the adolescents enrolled in the Psycho-education groups must attend Concurrent Parent Group to provide caregivers with support, education and skills to help in their child's recovery.
- **Nutrition Education:** BANA provides nutritional education and support through this seven week treatment group. Clients will learn about appropriate nutrition, mechanical eating, food choices and meal planning. This is a therapeutic environment to aid in dietary change.
- This group is open to clients of all ages as well as to family members who wish to attend to support.
- **Adolescent Cognitive Behavioural Therapy (CBT) (ages 14-17):** This group's emphasis is looking at the emotional, thought and behavioural connection to eating disorders and the change processes. This group is only offered to clients that have completed psycho-education group as it is a very challenging group.
 - **Family Therapy:** For some families, especially families of children, pre-teens and teens, BANA's treatment team may recommend family therapy. The type of family therapy utilized is determined by each family's individual need and based on Best Practices.

A CENTRE FOR EATING DISORDERS, HEALTH, AND WELLNESS

BULIMIA **A**NOREXIA **N**ERVOSA **A**SSOCIATION

2109 OTTAWA STREET, SUITE 400, WINDSOR, ON N8Y 1R8 TEL: (519) 969-2112 FAX: (519) 969-0227 EMAIL: INFO@BANA.CA

- **Programy pro dospělé**
- **Psycho-education (adults):** This 10 week group's emphasis is on readiness to change, health consequences of an eating disorder, nutrition, set point, exercise. Body image, coping techniques and relationships are also discussed.
- BANA offers specialized diagnostic assessment.
- BANA offers referrals to adult inpatient programs.
- **Nutrition Education:** BANA provides nutritional education and support through this seven week treatment group. Clients will learn about appropriate nutrition, mechanical eating, food choices and meal planning. This is a therapeutic environment to aid in dietary change.
- **Cognitive Behavioural Therapy (CBT) (adults):** This 20 week group emphasises analyzing connections between our emotions our thoughts and our behaviours. This group focuses on restructuring dysfunctional thought patterns that affect and/or trigger eating disorder symptoms. This group is only offered to Clients that have completed psycho-education because it is a very challenging group.

A CENTRE FOR EATING DISORDERS, HEALTH, AND WELLNESS

BULIMIA **A**NOREXIA **N**ERVOSA **A**SSOCIATION

2109 OTTAWA STREET, SUITE 400, WINDSOR, ON N8Y 1R8 TEL: (519) 969-2112 FAX: (519) 969-0227 EMAIL: INFO@BANA.CA

- **Family Programs**
- BANA knows that Family and Friends of individuals experiencing an eating disorder have a difficult time not only knowing what to do or say, but also experience stress that is associated with this illness and recovery. BANA is open to offering support by telephone or in person to any friend or family member. It is also important to state that the individual's confidentiality will be upheld.